

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

В.Є. Єрмаченко

Проектний менеджмент
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **24 «Сфера обслуговування»**
Спеціальність **242 «Туризм»**
Освітній рівень **третій (освітньо-науковий) – доктор філософії**

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри економічної кібернетики

Гур'янова Л.С.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економічної кібернетики
Протокол № 2 від 02.09.2019 р.

Розробники:
Клебанова Тамара Семенівна, д.е.н., проф. кафедри економічної кібернетики
Панасенко Оксана Володимирівна, к.е.н., доц. кафедри економічної кібернетики

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Однією із сучасних методологій організаційного управління в умовах ринку є проектний менеджмент. Різноманіття проектів, з якими приходиться зіштовхуватися в реальному житті, надзвичайно велике. Вони можуть відрізнятися предметною областю, ступенем складності і т. ін. Так, як проекти можуть розглядатися: будівництво житлового будинку чи промислового об'єкта, створення нової організації, підготовка і підписання контракту.

Зростання масштабів проектів, часова обмеженість їхньої тривалості, обмеженість необхідних ресурсів, неповторність, комплексність викликали необхідність розробки спеціальних методів планування, контролю термінів виконання й організації, взаємодії виконавців проекту. Прискоренню процесу розвитку методів управління проектами зробило і широке впровадження обчислювальної техніки для обробки даних.

Проектний менеджмент сформувався як особлива професійна сфера діяльності і самостійна дисципліна. У якості останньої проектний менеджмент розглядається як систематична дисципліна, що поєднує як спеціальні знання, що визначаються тією сферою діяльності, до якої відноситься проект, так і знання, отримані унаслідок вивчення загальних закономірностей, властивих проектам усіх сфер діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність методів розробки, аналізу і реалізації проектних рішень.

Основними завданнями вивчення даної навчальної дисципліни є оволодіння практичними навичками проектного аналізу та прийняття рішень у процесі управління проектами в умовах нестаціонарного зовнішнього середовища та обмеженості ресурсів за допомогою використання сучасних економіко-математичних методів і моделей та пакетів прикладних програм.

Мета навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з методології управління проектами, сучасних проблем аналізу і синтезу проектів.

Курс	1А	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	-
	лабораторні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Психологія економічної діяльності в умовах інформаційної економіки	Методологія та організація наукових досліджень

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок дослідження світового туристичного ринку, ідентифікації та прогнозування тенденцій формування міжнародних туристичних потоків	Розробляти стратегію туристичної діяльності на рівні держави, регіону та підприємства відповідно до пріоритетів суспільного розвитку. Розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національного туристичного продукту, у межах чинного законодавства
Здатність використовувати методи і прийоми організації кроскультурних комунікацій у глобальному діловому середовищі, планувати діяльність туристичного підприємства на засадах етичності та соціальної відповідальності;	Вивчати та використовувати досвід зарубіжних країн у реалізації програм розбудови туристичної інфраструктури. Розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національного туристичного продукту, у межах чинного законодавства
Використання комплексу маркетингу та комунікаційних технологій з метою аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування суб'єктів туристичного ринку, розробки та впровадження довгострокової стратегії діяльності туристичного підприємства та забезпечення його поточних операцій, побудови інформаційно-комунікаційної мережі між представниками органів влади, ділових кіл та суспільних організацій	Будувати ефективну політику маркетингових комунікацій із просування туристичного продукту, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій. Розробляти та впроваджувати заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національного туристичного продукту, у межах чинного законодавства

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологія застосування управління проектами

Тема 1. Класифікація і структура проектів

Поняття проекту. Сутність системи управління проектом. Базові елементи управління проектом. Підсистеми управління проектом. Ознаки класифікації проектів. Типи проектів, їх характеристика. Поняття зовнішнього і внутрішнього середовища проекту. Чинники зовнішнього та внутрішнього середовища проекту. Учасники проекту. Функції учасників проекту.

Тема 2. Етапи життєвого циклу проекту

Поняття життєвого циклу проекту (ЖЦП). Основна діяльність. Діяльність по забезпеченню проекту. Основні підходи щодо визначення фаз ЖЦП. Принципи виділення фаз життєвого циклу проекту. Характеристика фаз ЖЦП. Класифікація стадій ЖЦП. Ідентифікація. Розробка. Експертиза. Переговори. Реалізація. Завершальна оцінка.

Тема 3. Організація проектно-орієнтованої діяльності

Визначення поняття структури проекту. Основні задачі та правила структуризації проекту. Технологія процесу структуризації проекту. Моделі, що використовуються на різних етапах структуризації проекту. Організаційна форма та організаційна структура управління проектами. Класифікація організаційних форм. Типи організаційних структур, їх характеристика. Критерії вибору типу оргструктури для умов конкретного проекту.

Змістовий модуль 2. Методи управління проектами

Тема 4. Управління предметною сферою проекту

Поняття предметної сфери. Основні інструменти управління предметною сферою проекту. Ініціація проекту. Планування предметної області проекту. Організація виконання та контроль стану предметної області проекту. Аналіз стану і регулювання конфігурації предметної області проекту. Завершення управління предметною областю проекту. Управління змінами в проекті. Зовнішні джерела змін проекту. Внутрішні джерела змін проекту. Масштабність змін. Управління змінами в проекті (Project Change Management). Види змін. Прогнозування змін. Оцінка наслідків внесених змін. Документи, що регламентують і протоколюють проходження змін.

Тема 5. Методи оптимізації основних параметрів проекту

Управління часом та його зв'язок з іншими функціями управління. Оптимізація часових характеристик. Використання резервів часу. Основні методи оптимізації часових характеристик. Розробка календарного плану. Визначення часу початку і завершення проекту, його частин, найважливіших подій, оптимізація часових характеристик, використання резервів часу.

Методи оцінки та прогнозування вартості проекту. Основні етапи управління вартістю проекту. Планування ресурсів. Оцінка вартості. Розробка бюджету проекту. Складання кошторису. Контроль вартості проекту. Контроль за використанням та надходженням грошових коштів.

Поняття управління якістю проекту. Організація робіт по забезпеченню якості проекту.

Тема 6. Автоматизація функцій управління проектами

Інформаційні технології та програмні засоби в управлінні проектами. Сучасні пакети прикладних програм, що використовуються в управлінні проектами, їх основні можливості, переваги і недоліки. Сучасний стан ринку програмних засобів з управління проектами в Україні, перспективи розробки вітчизняних пакетів прикладних програм.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу складати залік, – 60 балів);

Порядок проведення поточного оцінювання знань здобувачів. Оцінювання знань здобувача під час лекційних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття	Перевірка есе	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1-2 тиждень											
	Тема 2	1-2 тиждень			10								
	Тема 3	3-4 тиждень			10								
Змістовий модуль 2.	Тема 4	5-8 тиждень			10								
	Тема 5	5-8 тиждень			10								
	Тема 6	7-10 тиждень			10		40			10			
Усього					50		40			10			100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Арчибальд Р. Управление высокотехнологическими программами и проектами. - М.: ДМК Пресс, 2002.- 464 с
2. Демиденко М.А. Управління проектами інформатизації : навч. посіб. / М.А. Демиденко. – Д. : Нац. гірн. ун-т., 2014. – 114 с.
3. Джалота П. Управление программным проектом на практике. – М.: Изд.-во «Лори», 2005. – 223с.
4. Кантор М. Управление программными проектами. Практическое руководство по разработке успешного программного обеспечения.: Пер. с. англ. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2002. – 176 с.
5. Конспект лекцій з курсу “Управління проектами інформатизації” для студентів напряму підготовки 6.030502 “Економічна кібернетика” , спеціальності 051 “Економіка” / С. В. Гринчуцька – Тернопіль, ТНТУ імені І. Пулюя, 2017. – 194 с.

5.2. Додаткова

6. Афанасьев Н. В. Проектный анализ : Конспект лекций / Н.В. Афанасьев, Л.И. Телишевская. -Х.:ХГЭУ, 2001. - 171 с.
7. Афанасьев М. В. Управління проектами=Management of projects:навч.-метод. посіб. / М. В. Афанасьев, І. В. Гонтарева; Харківський національний економічний університет. – Х.: ІНЖЕК, 2007. – 271 с.
8. Бардиш Г.О. Проектний аналіз:підручник/Г.О. Бардиш; НБУ Львівський банківський ін-т. - 2-ге вид., стер. - К.: Знання, 2006. - 415 с. -(іл.); Бібліогр.: с. 355-- 358. Дод. с. 359- 415
9. Верба В.А. Проектний аналіз:Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни/В.А. Верба, О.М. Гребешкова, О.В. Востряков ; КНЕУ. -К.: КНЕУ, 2002. - 297 с.
10. Дитхелм Г. Управление проектами. В 2 т. Т.1: пер. с нем. – СПб.: Изд. дом «Бизнес-пресса», 2003. – 400с.
11. Катасонов В.Ю. Проектное финансирование: организация, управление риском, страхование / В.Ю. Катасонов, Д.С. Морозов. - М.: Анкил, 2000. - 270 с.
12. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 143 с.
13. Куперштейн В.И. Microsoft Project 2010 в управлении проектами/Под общей ред. А.В.Цветкова.- Спб.: БХВ- Петербург,2012.- 416 с.
14. Пушкар О.І. Управління великомасштабними проектами:Навч. посіб.- Х.:ХДЕУ, 2000. - 248 с.
15. Телишевська Л. І. Проектний аналіз у схемах: Навч. посібник / Л. І. Телишевська; Харківський національний економічний університет. - Х.: ІНЖЕК, 2005. - 255 с. - (іл.). - Навчальне видання; Бібліогр. с. 253 – 255
16. Товб А.С., Ципес Г.Л. Управление проектами: стандарты, методы, опыт. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. – 240 с.

5.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

17. Microsoft Project - календарное планирование проекта. Режим доступа :
<https://www.youtube.com/watch?v=VuNAmlzgDGo>

18. MS Project: учебный курс. Режим доступа:
<https://www.youtube.com/watch?v=TgE0ANwovBc>

19. Управління проектами для творчих команд. Agile в дії. Режим доступу :
https://www.youtube.com/watch?v=MXQx_Fnbf10

20. Управління проектами інформатизації. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця
[Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4047>